

Kulturdepartementet

Oslo 13.10.2020

Vår ref: 20/35-2

Deres ref.:20/4813-17

Høring – forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangører som følge av Covid-19 – stimuleringsordning for kultursektoren 1. oktober – 31. desember 2020.

Norges museumsforbund har fått utkastet til forskrift til høring, og bidro tidligere i høst til innspill til ordningen da den skulle utformes. Museumsforbundet deler regjeringens ønske om å skape aktivitet i kulturlivet. Vi mener museene bidrar til aktivitet både gjennom spesielle arrangementstiltak, som konserter, julemarked, adventsarrangementer, og ved å holde museene åpne for publikum med de begrensninger man har med de til enhver tid rådende smittevernregler. Å opprettholde tilnærmet normal aktivitet og åpningstider er viktig for skoler og andre publikumsgrupper, ikke minst for å gi tilbud om opplevelser og læring. Mange museer strekker seg langt for å gi skoler gode tilbud i en krevende tid.

Museer med under 60 % offentlig støtte

Stimuleringsordningen skal erstatte kompensasjonsordningen i forbindelse med avlysning, stenging eller utsettelse av kulturarrangementer som følge av Covid-19-utbruddet, arrangementsstøtteordningen, som skal fases ut i løpet av høsten. Dette har vært ordningen museer med under 60 % offentlig støtte har kunnet søke støtte fra. Denne har vært innrettet slik at man har kunnet søke om kompensasjon for bortfall av inntekter for helt eller delvis avlyste arrangementer. Dette har gitt museene kompensasjon for bortfall av inntekter under nedstengingen i vår og mulighet til å søke om tapte inntekter fra til dels sterkt redusert besøk sommeren 2020. Dette har hjulpet flere museer til å holde åpent og gi tilbud til publikum.

Museene som er aktuelle for stimuleringsordningen, er museene med de høyeste egeninntektene. Mange av dem har også en betydelig andel utenlandske besøkende. Flere museer i Oslo sentrum opplever betydelig fall i besøket, og ser i mindre grad enn museer i mindre sentrumsnære strøk ut til klare å kompensere med økt norske turisme. Flere museer har mistet store deler av sitt publikum, slik Museumsforbundets undersøkelse av besøket i juni og juli 2019 og 2020 viser: <https://museumsforbundet.no/dokumenter/?mappe=63&parent=58>. Det betyr at de har mistet betydelige inntekter fra billettsalg, butikk og kafe. Det er ingen grunn til å tro at det internasjonale publikummet mange av disse museene har vil komme tilbake på arenaen i overskuelig fremtid. Flere opplever også reduksjon i norske besøkende på grunn av reiserestriksjoner og frykt for smitte ved reise. Besøksmønsteret sommeren 2020 tyder på at mange har reist ut av byene til museer utenfor som Kistefos og Galleri F15.

Det er ti KUD-museer som omfattes av ordningen i tillegg til museer under andre departementer og museer uten offentlig støtte. Trolig faller mellom 15 og 20 profesjonelt drevne museer innenfor. Tallene viser at Nobels Fredssenter har mistet nær hele sitt besøk og at flere av de andre museene som er aktuelle for ordningen, som Henie Onstad Kunstsenter, Norsk Folkemuseum, Astrup Fearnley-Museet og Kon-Tiki Museet, har betydelig fall i besøket og dermed også fall i inntektene. Det er ingen grunn til å tro at det internasjonale publikummet mange av disse museene har vil komme tilbake på arenaen i overskuelig fremtid. Flere opplever også reduksjon i norske besøkende på grunn av reiserestriksjoner og frykt for smitte ved reise. Besøksmønsteret sommeren 2020 tyder på at mange har reist ut av byene til museer utenfor som Kistefos-Museet og Galleri F15.

Museumsforbundet kan ikke se at den nye stimuleringsordningen vil treffe denne gruppen museer særlig godt. Vi er derfor sterkt bekymret for om og hvordan disse museene vil klare seg fremover, ikke minst i 2021.

Kommentarer til enkeltpunkter i den nye forskriften

I § 3 a går det frem at institusjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret ikke kan få tilskudd gjennom ordningen. Mange museer er registrert der, og det kan ikke utelukkes at noen av de aktuelle museene faller utenfor av den grunn. De må i så fall melde seg ut av Frivillighetsregisteret for å kunne søke om støtte.

Definisjonen av arrangement som legges til grunn for stimuleringsordningen, vil være avgjørende for om museene vil kunne nyttiggjøre seg den. Så langt har arrangementsstøtteordningen gitt kompensasjon for tap av inntekter for helt eller delvis stengte museer, i tillegg til arrangementer som påskemarkeder eller konserter. Dersom denne tolkningen av arrangement ikke videreføres i den nye stimuleringsordningen, vil disse museene få svært store problemer med å håndtere videre drift med de beskjedne inntektene de har fra et beskjedent antall besøkende. Dette vil kunne true videre drift, resultere i nedbemanning og til at museene ikke vil kunne ivareta sine samfunnsoppgaver. Museumsforbundet gjennomfører i øyeblikket en spørreundersøkelse, der vi ber om museenes vurdering av konsekvensene ved en langvarig krise. Den vil kunne gi ytterligere kunnskap om situasjonen i museene.

I Museumsforbundets innspill til ordningen understreket vi blant annet at: «For 2021 må det, i tillegg til en antydning videreføring av stimuleringsordningen, etableres eller videreføres løsninger som sikrer museene kompensasjon for inntektstap på grunn av smittevernbegrensninger slik at de kan produsere innhold til publikum og sikre de kulturverdier de har i oppgave å ivareta.»

Det er positivt for museene med mer enn 60 % offentlig støtte at man i forslaget til Statsbudsjett 2021 har lagt inn en liknende kompensasjon, som den man ga som krisehjelp før sommeren. Menon/BICCI fremhever at dette er en ordning som har truffet svært godt. Det er også Museumsforbundets inntrykk gjennom dialog med medlemmene. Vi anbefalte derfor regjeringen i vårt innspill til stimuleringsordningen å benytte den samme modellen også for de øvrige museene.

Den er enkel å beregne ut fra erfaringstall fra 2019, og gir museene ro og mulighet til å videreføre sitt arbeid og bidra med opplevelser til publikum i en sårbar og krevende periode.

Tilskuddstaket som omtales i forskriftens § 9, vil trolig føre til at de museene som omfattes av stimuleringsordningen, vil få betydelig lavere økonomisk effekt, enn løsningen for museene med mer enn 60 % offentlig støtte. Det er en uheldig forskjellsbehandling, som også setter noen av de museene med størst egeninntjening i fare for å måtte stenge dørene, eller redusere aktiviteten betydelig. Museene er ikke arrangører i den forstand som majoriteten av de organisasjoner ordningen er utformet for, og det gjør den ikke godt egnet som virkemiddel for å opprettholde aktivitet i institusjoner med store oppgaver knyttet til bevaring, forskning og formidling av vår kulturarv.

Med vennlig hilsen

Cecilie Øien
Styreleder

Liv Ramskjær
generalsekretær

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift.

Kontaktinformasjon; generalsekretær Liv Ramskjær, 92427878/ LR@museumsforbundet.no.